

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU WYSZKOWSKIEGO ZA ROK 2021

Wyszkanie, kwiecień 2022 r.

Spis treści

WSTĘP	3
SEKCJA EPIDEMIOLOGII	4
I. Działalność w zakresie chorób zakaźnych:	4
II. Działalność w zakresie higieny lecznictwa:	9
STANOWISKO DS. NADZORU NAD SZCZEPNIENIAMI OCHRONNYMI	11
SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ	13
SEKCJA HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA	16
STANOWISKO ds. HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	22
SEKCJA HIGIENY PRACY	36
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	38

WSTĘP

Szanowni Państwo,

W opracowaniu tym przedstawiamy raport dotyczący stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wyszkowskiego w roku 2021. Opracowanie zawiera informacje o działaniach realizowanych przez pracowników Powiatowej Stacji w Wyszkanie w kolejnym trudnym roku trwania na całym świecie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. W naszym powiecie nie odnotowywaliśmy tak dużo zachorowań jak np. w mieście stołecznym Warszawie i powiatach bezpośrednio z nim sąsiadujących niemniej jednak zgłoszono ponad 4200 zachorowań na COVID-19. Pracowaliśmy w zmienionym systemie pracy, który należało dostosować do panującej sytuacji epidemiologicznej. Niemalże wszyscy pracownicy Stacji w Wyszkanie zostali zaangażowani w przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych z osobami, które uzyskały wynik pozytywny i przeprowadzanie kontroli dotyczących przestrzegania obowiązujących i zmieniających się obostrzeń. Pracowaliśmy nie tylko na rzecz powiatu wyszkowskiego ale w „wirtualnej stacji” także na terenie całego województwa, w największej mierze wsparcie potrzebne było dla powiatu warszawskiego. Niezależnie od zaangażowania niemalże całego zespołu PSSE w działania przeciwepidemiczne w dalszym ciągu sprawowaliśmy zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny w zakresie zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu innych chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Prowadziliśmy na bieżąco monitoring jakości wody do spożycia, żywności i żywienia, a także nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Pobierane były także próbki wody oraz próbki żywności zgodnie z planem pobierania próbek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wyszkanie

SEKCJA EPIDEMIOLOGII

I. Działalność w zakresie chorób zakaźnych:

W PSSE w Wyszkanie w 2021 r. zarejestrowano:

- **177** zachorowań na ospę wietrzną, w 2020 r. - 207, w 2019 r. – 254, w 2018 r. – 512,
- **161** przypadków wirusowych zakażeń jelitowych nie określonych, w 2020 r. – 111, w 2019 r. – 152, w 2018 r. – 128,
- **38** zakażeń jelitowe wywołane przez rotawirusy, w 2020 r. – 32, w 2019 r. – 111, w 2018 r. – 42,
- **24** zakażenia wywołane przez norowirusy, w 2020 r. – 4, w 2019 r. – 25, w 2018 r. – 52,
- **56** przypadków biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (w tym 11 dzieci do lat dwóch) – w 2020 r. -70 w tym 13 dzieci do lat dwóch, w 2019 r. – 245 w tym 36 dzieci do lat dwóch w 2018 r. – 179 w tym 26 dzieci do lat dwóch,
- **44** zachorowania na bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* (wykrycie toksyny A i B), w 2020 r. – 22, w 2019 r. – 32, w 2018 r. - 28,
- **1** zachorowanie na płonicę, w 2020 r. – 18, w 2019 r – 48, w 2018 r. – 50 ,
- **4** zachorowania na różę, w 2020 r. – 2, w 2019 r. – 4, w 2018 r. – 6 (choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*),
- Rzeżączka – **2** zachorowania (w 2020 r. – 1 zachorowanie, w 2019 r. – brak zachorowań).
- Giardioza (lamblioza) – **2** zachorowania (w 2020 r. - brak zachorowań, w 2019 r. – 1 zachorowanie).

Ponadto w 2021 r. zarejestrowano i opracowano zachorowania:

1. Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami salmonella – **18** zachorowań oraz posocznica wywołana pałeczkami salmonella – 1 zachorowanie, (w 2020 r. – 38 oraz posocznica wywołana pałeczkami salmonella, w 2019 r. – 24 oraz posocznica wywołana pałeczkami salmonella – 2, w 2018 r. – 18 zachorowań oraz inne zakażenia pozajelitowe wywołane pałeczkami salmonella – 1).
2. Borelioza (rumień wędrujący) – **51** zachorowań (w 2020 r. – 67, w 2019 r. – 61, w 2018 r. – 43).
3. Posocznica wywołana przez *Neisseria meningitidis* – **1** zachorowanie, (w 2020 r. – nie było zachorowań, w 2019 r. – 1 zachorowanie na posocznicę oraz 1 zachorowanie na zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu wywołane przez *Neisseria meningitidis*).
4. Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i lub mózgu inne określone – 1 zachorowanie oraz inne, nieokreślone – 1 zachorowanie (2020 r. – brak zachorowań, w 2019 r. – 1 zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i lub mózgu inne, nieokreślone).
5. Pogryzienia przez zwierzęta – **75** przypadków w tym: u 10 osób rozpoczęto szczepienia p/wścieklicznie), w 2020 r. – 60 w tym 11 osób rozpoczęło szczepienia p/wścieklicznie, w 2019 r. – 101 w tym: u 22 osób rozpoczęto szczepienia p/wścieklicznie.
6. Wirusowe zapalenie wątroby:
 - typu C przewlekłe – **4** zachorowania (w 2020 r. – brak zachorowań, w 2019 r. – 8 zachorowań)
 - typu B przewlekłe – **3** zachorowania (w 2020 r. – brak zachorowań, w 2019 r. – 3 zachorowania).
7. Kiła – **8** zachorowań w tym: wczesna – 3 zachorowania, inne postaci kiły i kiła nieokreślona – 5 zachorowań, (w 2020 r. – brak zachorowań, w 2019 r. – 3 zachorowania w tym: kiła wczesna – 2, kiła późna – 1).
8. Zakażenia SARS-CoV-2 – **4241** zachorowań na COVID-19 (w 2020 r. – **1939** zachorowań).

Ad. 1. Dochodzenie epidemiologiczne w przypadku zatrucia pałeczkami salmonella i shigella ma na celu zdobycie wiedzy w zakresie powstawania i rozwoju choroby. Podczas sporządzania wywiadu epidemiologicznego w środowisku zamieszkania chorych domownicy otrzymują ulotki informacyjne. W przypadku ustalenia, że osoba chora wykonuje prace przy wykonywaniu, których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby jest odsuwana od pracy w trybie natychmiastowym.

Bezpłatnie wykonywane są badania w kierunku nosicielstwa pałeczek SS od uczniów, studentów, doktorantów kształcących się do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby (przebadano bezpłatnie **71** osób).

W przypadku zgłoszenia ognisk zatruc pokarmowych prowadzona jest ścisła współpraca z Sekcją Żywności i Żywienia.

W 2021 roku zgłoszono jedno ognisko zatrucia pokarmowego, w którym nie ustalono czynnika etiologicznego.

Podejrzanie ogniska powzięto dnia 02.06.2021 r. na podstawie zgłoszenia objawów zachorowania przez lekarza SPZZOZ w Wyszkiwie, posiłki były przygotowywane na miejscu w restauracji, tort pieczony był w innym miejscu będący pod nadzorem inspekcji sanitarnej.

Podczas dochodzenia epidemiologicznego ustalono:

- Liczba osób narażonych: 33
- Liczba osób, u których wystąpiły objawy wskazujące na wystąpienie ogniska pokarmowego: 5
- Nie potwierdzono czynnika etiologicznego w ognisku.

Powzięte działania przeciwepidemiczne:

1. Osobom w ognisku przekazano informacje o chorobie, sposobach zapobiegania oraz dezynfekcji.
2. Poinformowano o możliwości wykonania badań w kierunku pałeczek Salmonella.
3. Przebadano 8 osób personelu przygotowujących oraz serwujących posiłki w kierunku nosicielstwa pałeczek Salmonella, Shigella, Yersinia i werotoksycznych Escherichia coli (wszystkie próbki z wynikiem negatywnym).
4. Przeprowadzono kontrolę w restauracji przygotowującej posiłki oraz restauracji w której pieczony był tort (w trakcie kontroli nie stwierdzano uchybień).

Ad. 2. W 2021 r. zarejestrowano **51** zachorowań na boreliozę (w 2020 r. – 67, w 2019 r. – 61, w 2018 r. – 43)

W stosunku do roku ubiegłego obserwujemy niewielki spadek zachorowań.

Borelioza z Lyme – to krętkowica kleszczowa. Jest przewlekłą, wieloukładową chorobą odzwierzęcą przenoszoną przez kleszcze i wywołaną przez krętka *Borrelia burgdorferi*. Do infekcji dochodzi w wyniku ukąszenia przez kleszcza z rodzaju *Ixodes* zakażonego patogennymi krętkami. Zakażenie mogą także przenosić muchy końskie oraz niekiedy komary. Za zakażenie człowieka odpowiedzialne są nimfy – jest to najmniejsza (wielkości ziarenka maku) i najbardziej agresywna forma kleszcza. Wobec braku szczepień ochronnych najbardziej istotne w profilaktyce jest unikanie ukłuć kleszczy. Można natomiast zacząć się od kleszczowego zapalenia mózgu. W 2021 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na kleszczowe zapalenie mózgu.

Ad. 3 Prowadzony jest nadzór epidemiologiczny nad zgłaszalnością posocznic. Zgłoszeniu podlega zachorowanie na posocznicę wywołaną przez: *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, *Salmonelozę*.

Przeprowadzony jest wywiad z lekarzem prowadzącym o przebiegu choroby oraz opracowywane otoczenie chorego.

W 2021 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na posocznicę wywołaną *Neisseria meningitidis* oraz 1 zachorowanie na posocznicę wywołaną pałeczkami *salmonella*.

Ad. 4 Prowadzony jest również nadzór epidemiologiczny w przypadku zgłoszenia inwazyjnej choroby meningokokowej i innych bakteryjnych zakażeń ośrodkowego układu nerwowego.

W 2021 r. nie odnotowano zachorowań na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu wywołane przez *Neisseria meningitidis*, zarejestrowano natomiast 2 zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych i lub mózgu (w tym: 1- inne określone oraz 1 - inne, nieokreślone).

Ad. 5. W 2021 r. obserwujemy niewielki wzrost pokąsań przez zwierzęta w stosunku do roku ubiegłego. Są to najczęściej zwierzęta domowe (psy, koty), pozostające bez opieki. W 2021 r. do PSSE w Wyszki zgłoszono 75 pokąsań. Brak możliwości ustalenia właściciela zwierzęcia pociąga za sobą konieczność wdrożenia szczepień przeciwko wścieklicznie. Osoby poszkodowane otrzymują ulotki informacyjne i są kierowane do punktów szczepień p/wścieklicznie: Warszawa ul. Wolska 37 lub Ostrołęka Al. Jana Pawła II 120A (11 osób zostało zaszczepionych p/wścieklicznie).

Utrzymywany jest stały kontakt z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W przypadku ustalonego właściciela psa prowadzona jest obserwacja zwierzęcia przez lekarza weterynarii, natomiast w przypadku psa bezpańskiego, którego poszkodowany potrafi wskazać nawiązana zostaje współpraca z właściwym Urzędem Gminy w celu umieszczenia zwierzęcia w schronisku.

Ad. 6. Wirusowe zapalenie wątroby typ B i C przenosi się drogą pozajelitową, poprzez naruszanie ciągłości tkanek, skóry lub błony śluzowej. W przypadku zgłoszenia zachorowania sporządzany jest w środowisku zamieszkania chorego wywiad. Ustalony jest kontakt chorego

– 6 miesięcy przed zachorowaniem z zakładem opieki zdrowotnej lub prawdopodobne przeprowadzenie zabiegów niemedycznych związanych z naruszeniem ciągłości tkanek.

Osoby z kontaktu z chorym na WZW typ B i WZW typ C przekazywani są pod nadzór lekarsko-pielęgniarski podległym zakładom opieki zdrowotnej. Po otrzymaniu wyników ujemnych w przypadku kontaktu z wirusowym zapaleniem wątroby typ B bezpłatnie otrzymują szczepionkę (brak szczepionki p/k WZW typ C). Pacjent chory na WZW typ C również ma możliwość bezpłatnego szczepienia przeciwko WZW typ B.

Ad. 7. Kiła jest układową chorobą zakaźną, która wywołana jest przez *Treponema pallidum* – krętek błądy. Wyróżnia się kilka jej rodzajów, w zależności od zaawansowania choroby czy czasu, w którym doszło do zakażenia (kiła wrodzona, wczesna, późna, inne postacie kiły i kiła nieokreślona).

Bezpośrednią przyczyną zakażenia kiłą są kontakty seksualne z osobą zakażoną. Natomiast przyczyny pośrednie wiążą się z nieświadomością i brakiem wystarczającej wiedzy społeczeństwa w zakresie chorób wenerycznych, a także sposobach zapobiegania chorobom. Do zakażenia może również dojść drogą przezłożyskową. Rezerwuarem zakażenia kiłą są wyłącznie ludzie chorzy na kiłę. Do zakażenia dochodzi w momencie przedostania się krętków do organizmu przez skórę, błony śluzowe lub łożysko (kiła wrodzona). W rzadkich przypadkach możliwe jest zakażenie drogą krwi, jednak obecnie dzięki restrykcyjnym procedurom związanym z dopuszczeniem materiału do transfuzji takie przypadki nie są częste, w Polsce nie występują. Najczęściej do zakażenia dochodzi na skutek kontaktu seksualnego.

Ad. 8. 11 marca 2020 Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uznała, że nowy wirus zidentyfikowany w Chinach w prowincji Hubei, mieście Wuhan 17 listopada 2019 i nazwany SARS-CoV-2 jest przyczyną powstania ogólnoświatowej pandemii COVID-19. Pandemia COVID-19 – dotarła dość szybko i do naszego powiatu. Pierwszy przypadek osoby dodatnie w kierunku SARS-CoV-2 odnotowaliśmy 26 marca 2020r., u osoby która powróciła z Wielkiej Brytanii.

COVID-19 to choroba zakaźna wywołana przez nowo odkrytego koronawirusa, która ma różny przebieg od łagodnego, poprzez umiarkowany aż do bardzo ostrego przebiegu powodującego ostrą niewydolność oddechową prowadzącą w wielu przypadkach do śmierci osoby chorej.

W 2021 r. zarejestrowano na terenie powiatu wyszkowskiego **4241** na COVID – 19 w tym **144 zgony**, (w 2020 r. - 1939 zachorowań na COVID – 19 w tym 59 zgonów).

Spośród wszystkich zgonów z powodu Covid – 19 zaszczepionych było **29 osób** (w tym 9 osób – szczepienie I dawką, 20 osób pełne zaszczepienie w tym 2 osoby szczepione 3 dawkami).

W izolacji domowej przebywało – **3817** osób, hospitalizowano **424** osoby (w 2020 r. - 1816 osób, hospitalizowano – 168 osób)

Nadzorem epidemiologicznym objęto – 1432 osoby (w 2020 r. - 487 osób)

Nałożono kwarantannę – 11004 osobom (w 2020 r. -7652 osobom)

W 2021 r. odnotowano w rejestrze PSSE w Wyszki **8** nowych zachorowań na gruźlicę (w tym u 4 osób potwierdzono gruźlicę bakteriologicznie), w 2020 r. – 7 w tym: u 2 osób potwierdzono gruźlicę bakteriologicznie, w 2019 – 15 w tym: u 10 osób potwierdzono gruźlicę bakteriologicznie. W przypadku gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie prowadzony jest czynny nadzór epidemiologiczny nad osobami z otoczenia chorych na gruźlicę – prątkujących.

Gruźlica płuc jest wywoływana przez bakterie – prątki gruźlicy. Przeniesieniem zakażenia na inne osoby zagraża jedynie jej postać płucna – u chorego nielezonego, w którego wydzielinie z dróg oddechowych występują prątki. Chory rozsiewa prątki wraz z wydzieliną dróg oddechowych, zwłaszcza w czasie kaszlu ale również podczas mówienia, śmiechu, kichania. Wdrożenie leczenia powoduje szybkie ustanie zakaźności chorego dla otoczenia.

Szczepienia przeciw gruźlicy nie chronią przed zachorowaniem, lecz jedynie zapobiegają wystąpieniu u dzieci ciężkich postaci choroby – zapaleniu opon mózgowo – rdzeniowych i gruźlicy rozsianej (prosówkowej). Obecnie szczepienia są wykonywane jedynie u noworodków.

Do PSSE w Wyszki zgłaszane są zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę spełniające kryteria kliniczne definicji (przypadki grypopodobne oraz ostre zakażenia dróg oddechowych spełniające kryteria, które zawarte są w objaśnieniach zamieszczonych w formularzu Meldunku MZ-55). W 2021 r. zgłoszono 6109 zachorowań na grypę (przypadków grypopodobnych), w 2020 r. – 5613, w 2019 r. – 7734.

II. Działalność w zakresie higieny lecznictwa:

Na terenie działalności PSSE w Wyszki znajduje się obecnie 137 podmiotów leczniczych w tym:

- szpital nie będący przedsiębiorcą – 1 (przekazany z WSSE pod nadzór PSSE)
- szpital będący przedsiębiorcą – 1
- przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria nie będące przedsiębiorcami - 2
- przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria będące przedsiębiorcami – 25
- pogotowia ratunkowe i zespoły wyjazdowe - 3
- medyczne laboratoria diagnostyczne – 5
- zakłady rehabilitacji leczniczej - 4
- inne: (Caritas Diecezji Łomżyńskiej, Pielęgniarskie Opieki Długoterminowe Domowe, NZOZy – stomatologia, NZOZ Fantom – diagnostyka obrazowa) – 23
- inne całodobowe w tym: domy pomocy społecznej – 8, MONAR - 1
- gabinety indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym – 23
- gabinety indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym – 41
- (w tym: 29 gabinety stomatologiczne).

Do PSSE w Wyszki przesyłane są:

Druki:

1. Druki ZLK-1 Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej (poszczególne oddziały w szpitalu, NPL).
2. Druki ZLB-1 Zgłoszenie dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych (Pracownia Bakteriologii SPZZOZ Wyszki).

Raporty:

1. Raport wstępny o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego.
2. Raport końcowy z wygaszania ogniska epidemicznego.
3. Raport okresowy o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala za okres (raport roczny).
4. Raport zbiorczy do PSSE pacjenci CPE/NDM (raporty miesięczne w przypadku hospitalizacji dwóch pacjentów z kolonizacją lub zakażeniem CPE/NDM).
5. Tabela – liczba przeprowadzonych badań przesiewowych w kierunku CPE/NDM u pacjentów z grup ryzyka (przy przyjęciu do szpitala do 48 godz. oraz powyżej 48 godz.)

W 2021 r. wystąpiło 5 ognisk epidemicznych w SPZZOZ w Wyszki w tym:

- **3 wywołane przez SARS-Co-V-2** w oddziałach:

- **2** w Oddziale Chorób Wewnętrznych (w pierwszym - 9 pacjentów z zakażeniem w tym: 7 zgonów z powodu zakażenia, w drugim – 16 pacjentów z zakażeniem w tym: 9 zgonów z powodu zakażenia),
- **1** w Oddziale Kardiologicznym (8 pacjentów z zakażeniem w tym: 2 zgony z powodu zakażenia oraz 2 osoby z personelu z zakażeniem),

- **1 wywołane przez Klebsiella pneumoniae MBL/NDM** w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddziale Chirurgicznym Ogólnym z Pododdziałem Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej (8 pacjentów z zakażeniem, 12 osób pacjentów z kolonizacją biologicznym czynnikiem chorobotwórczym, 6 zgonów z powodu zakażenia),

- **1 wywołane przez Clostridioides difficile** w Pododdziale Chirurgii Urazowo Ortopedycznej (7 pacjentów z zakażeniem).

W każdym przypadku wystąpienia ogniska epidemicznego w szpitalu, zespół kontroli zakażeń szpitalnych podejmuje działania zmierzające do likwidacji źródła zakażenia i wygaszenia ogniska epidemicznego.

W związku z rozprzestrzenianiem się na terenie całego kraju patogenów z rodziny Enterobacteriaceae wykazujących oporność na karbapenemy (CPE) w tym Klebsiella pneumoniae NDM (+) prowadzony jest nadzór w zakresie wdrożenia wytycznych CPE/NDM. Ze szpitali będących na terenie powiatu wyszkowskiego spływają dane kwartalne o liczbie przeprowadzanych badań przesiewowych u pacjentów z grup ryzyka przy przyjęciu do szpitala oraz liczbie badań przesiewowych w czasie pobytu w szpitalu po 72 godzinach.

W 2021 r.:

Przeprowadzono łącznie 178 kontroli w tym:

- w zakresie higieny leczenia - 18
- w zakresie szczepienia – 28
- kontrole przeciwepidemiczne dotyczące przestrzegania wprowadzanych obostrzeń – 132

Wywiady epidemiologiczne: 4525 w tym: dotyczące zachorowań na COVID-19 – 4241, pozostałe - 284

Wydano łącznie 8 decyzji administracyjnych w tym:

- decyzje nakazowe - 2
- decyzje przedłużające – 2
- nałożone mandaty – 9 w tym: 1 – dotyczy bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, 8 – dotyczy przestrzegania przepisów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii (na kwotę 700 zł).

STANOWISKO DS. NADZORU NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI

W 2021r. przeprowadzono 27 kontroli w podległych placówkach, zgłoszono 12 odczynów po szczepieniu p/covid 19.

W czasie przeprowadzania kontroli zwracano uwagę na:

- warunki sanitarne wykonawstwo szczepień,
- terminy wykonywania szczepień,
- warunki przechowywania szczepionek – stan ogólny (chłodni i lodówek),
- prowadzenie przychodu i rozchodu szczepionek,
- przekazano do placówek Nowy Kalendarz Szczepień na 2022 r.,

Podmioty lecznicze wykonujące szczepienia ochronne na terenie powiatu wszystkie wyposażone są w elektroniczny monitoring z powiadamianiem sms w urządzeniach chłodniczych z preparatami szczepionkowymi.

Ponadto przekazywano podmiotom leczniczym informacje dotyczące:

- na bieżąco w ciągu roku przekazywano informacje dotyczące postępowania z pacjentami z COVID 19: wytyczne co do postępowania z osobą zakażoną, informacje dotyczące punktów pobierających wymazy, schematy postępowania dla POZ, informacje dotyczące kwarantann

oraz izolacji, informacje dotyczące osób powracających z zagranicy i schematu postępowania. Przeprowadzono liczne wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi i podejrzanymi o zakażenie nowym koronawirusem.

W roku 2021 od 1.01.-31.12., wydano do wszystkich podległych placówek na terenie powiatu 17 783 preparaty szczepionkowe. Na terenie powiatu wyszkowskiego znajdowały się 2 oddziały noworodkowe, w których w 2021r. urodziło się 1075 noworodków zarówno z powiatu wyszkowskiego jak również powiatów sąsiednich takich jak ostrołęcki, pułtuski, ciechanowski. W 2021 roku zostało zaszczepionych 1762 osób p/grypie, a 61 osób p/ospie wietrznej, 87 osób przeciwko neisseria meningitidis, 67 osób przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu.

W roku 2021 przeprowadzono 2 kontrole: 1 oddział neonatologiczny, 1 szpitalny oddział ratunkowy. Dostarczono 1045 preparatów przeciw tężcowych na oddział ratunkowy i 449 szczepionek p/gruźlicy oraz 900 p/ WZW typ B na oddział neonatologiczny.

W 2021r. osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych było:

Liczba osób podlegających szczepieniu (0-19rok życia)		uchylających się	odsetek
Kwartał I 2021	15240	51	0,33%
Kwartał II 2021	16615	49	0,29%
Kwartał III 2021	15949	51	0,22%
Kwartał IV 2021	16130	47	0,29%

Ogólny procent wyszczepialności dzieci z powiatu wyszkowskiego wyniósł - 93,8%

Spadek wyszczepialności dzieci na terenie powiatu w pewnym stopniu może wiązać się z czasem pandemii w 2021 roku oraz pewnym okresem czasu, w którym szczepienia zostały wstrzymane. Część osób mogła zrezygnować z zaszczepienia dzieci ze względu na obawy związane z zakażeniem nowym koronawirusem.

W rozmowach telefonicznych z rodzicami, którzy uchylają się od obowiązku szczepień, często słyszymy, że nie rezygnują ze szczepień tylko odraczają je w czasie, muszą się zastanowić, dojrzeć do decyzji. Lekarze przy każdej wizycie matki z dzieckiem wracają do tematu szczepień i tłumaczą sens ich wykonania u dziecka. Ponadto co kwartał wysyłamy do tych rodziców pisma edukacyjne zaznaczając jak wielkie znaczenie mają szczepienia ochronne oraz informując o wiarygodnych źródłach informacji na temat szczepień.

Uzupełnienie: stan zaszczepienia p/COVID-19 z podziałem na gminy: gm.m-w Wyszki 56,4%, gm. Somianka 55,7%, gm. Zabrodzie 52,3%, gm. Rzaśnik 50,2%, gm. Brańszczyk 49,0%, gm. Długosiodło 47,5% (dane wg Serwisu Rzeczpospolitej Polskiej gov.pl)

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej w 2021 r. znajdowało się 269 obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono 284 kontrole. Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej szczególnie nadzór sprawują nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w pływalniach krytych i odkrytych, ciepłej wody użytkowej w obiektach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny. W ramach urzędowej kontroli jakości wody pobrano do analizy 106 próbek wody do spożycia, w ramach prac zleconych - 221 próbek wody

Wydano : **31** decyzji merytorycznych,

3 decyzje płatnicze

10 postanowień

171 ocen o jakości wody

Na terenie powiatu wyszkowskiego jest 18 wodociągów służących do zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Jakość wody we wszystkich wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę odpowiada wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Jakość wody z 2 wodociągów: z wodociągu publicznego Wyszki ul. Komunalna i wodociągu publicznego Niegów gm. Zabrodzie jest raportowana do Komisji Europejskiej ze względu na wysoką produkcję wody na dobę i dużą liczbę mieszkańców korzystających z tych wodociągów.

W 2021r. przybyło nowych sieci wodociągowych:

- na terenie gminy Somianka – 0,508 km
- na terenie gminy Brańszczyk –2,2 km
- na terenie gminy Rząśnik -0,175 km
- na terenie gminy Długosiodło – 22,66 km
- na terenie gminy Wyszki- 4,3 km
- na terenie gminy Zabrodzie - 6,767km

Właściciele lub administratorzy stacji uzdatniania wody lub hydroforni dokonują bieżących konserwacji i napraw. W 2021r. przeprowadzono modernizację Hydroforni w Udrzynie gm. Brańszczyk. W obiekcie ściany wyłożono glazurą, wydzielono toaletę dla konserwatora, rozdzielnię, przepompownię. Na zewnątrz ustawiono zbiornik wody czystej składający się z dwóch wolnostojących komór o pojemności całkowitej 250m³ (2x125,0m³). Administratorzy przedstawiają Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu sprawozdania z badań wody zgodnie z wcześniej przedstawionym harmonogramem poboru prób wody w ramach kontroli wewnętrznej na monitoring kontrolny i przeglądowy.

Około 95% mieszkańców zamieszkujących powiat wyszkowski korzysta z wody z wodociągów publicznych, z których jakość wody jest systematycznie badana. W wodociągach publicznych prowadzony jest stały monitoring jakości wody pod względem fizykochemicznym i mikrobiologicznym.

Natomiast mieszkańcy miejscowości: Kamieńczyk, Świniotop, Puste Łąki, Ślubów, Młynarze nie mają możliwości podłączenia się do sieci wodociągowej i korzystają z wody pochodzącej z własnych studni przydomowych, w których woda nie jest badana. Należy zaznaczyć, iż są to tereny, na których występują podtopienia co może prowadzić do skażenia wody w studniach. Najlepszym rozwiązaniem byłoby wybudowanie sieci wodociągowej i zapewnienie mieszkańcom wody właściwej jakości .

W 2021r. – było 6 podmiotów zaopatrywało się w wodę z własnego wodociągu.

Własne ujęcia wody posiada: Szpital w Wyszkiwie, 2 Ośrodki Szkoleniowe, 1 DPS

1-Hotel i 1 Dom Opieki. We wszystkich obiektach woda jest pobierana i badana zgodnie z harmonogramem nie stwierdzano nieprawidłowości w badanych próbkach.

W 2021r. pod naszym nadzorem znajdowały się **3 nowe kąpieliska** powstałe na wyrobisku po żwirowni zlokalizowane na terenie gminy Zabrodzie. Przy kąpieliskach znajdują się natryski, skanalizowane ustępy, przebieralnie, kosze na śmieci. Woda z nadzoru była pobrana przed sezonem przez próbkobiorców z nadzoru higieny komunalnej w Wyszkiwie, wyniki badań nie wykazały nieprawidłowości. W sezonie badania wody były wykonywane na zlecenie właściciela kąpieliska i przedstawiane PPIS w Wyszkiwie. Sprawozdania z badań niezwłocznie przekazywane były do PSSE w Wyszkiwie zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Systematycznie przez cały rok w odstępach dwu-tygodniowych zaplanowany był pobór próbek wody z **Pływalni WOSiR** w Wyszkiwie, a w sezonie letnim także z odkrytych niecek basenowych przy Publicznej Szkole Podstawowej w Długosiodle.

W związku z wystąpieniem stanu epidemii i wprowadzonymi przez rozporządzenia Rady Ministrów określonych ograniczeń, nakazów i zakazów próbki wody na pływalni w Wyszkiwie były pobierane w okresie kiedy Pływalnia była czynna. Badania jakości wody odpowiadały wymaganiom zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r. poz. 2016).

Badania wody w basenie sezonowym w Długosiodle były przeprowadzane zgodnie z harmonogramem, woda odpowiadała wymaganiom obowiązującego rozporządzenia.

W budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach użyteczności publicznej takich jak hotele, motele, obiekty szkoleniowo-noclegowe, domy pomocy społecznej i w zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej sprawowany jest nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. W 2021 r. pobrano 51 próbek ciepłej wody. W 2 obiektach stwierdzono skażenie instalacji ciepłej wody bakteriami *Legionella* sp. (1 Domu Pomocy Społecznej i w 1 Hotelu). W celu doprowadzenia jakości wody do wymagań rozporządzenia wszczęte zostało postępowanie administracyjne i wydano 2 decyzje administracyjne na kierowników tych obiektów. W obydwu obiektach postępowanie zostało zakończone – w pobranych ponownie próbkach wody bakterii *Legionella* sp. nie stwierdzono.

Domy Pomocy Społecznej i inne placówki zapewniające całodobową opiekę

Na terenie powiatu wyszkowskiego znajdują się 4 Domy Pomocy Społecznej. W 2021 roku Domy Pomocy Społecznej nie były kontrolowane ze względu na istniejący stan epidemii. Przesyłane były na bieżąco informacje i wytyczne dotyczące postępowania i przestrzegania procedur w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną, które otrzymywaliśmy od Głównego Inspektora Sanitarnego.

W obiektach tych był prowadzony nadzór nad jakością wody, w szczególności w tych obiektach, które nie są podłączone pod wodociągi publiczne i korzystają z własnych ujęć wody. W pobranych próbkach nie stwierdzano obecności bakterii Legionella Sp.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu itd.

W zakładach fryzjerskich kosmetycznych, tatuażu itp. w 2021r. przeprowadzono 42 kontroli zakończonych protokołem z kontroli sanitarnej. Stan sanitarno-porządkowy dobry. W skontrolowanych 27 gabinetach kosmetycznych – 12 gabinetów posiada autoklawy, a część gabinetów używa narzędzi jednorazowych. W gabinetach tatuażu również są używane narzędzia jednorazowe pomimo tego, że obiekty te posiadają autoklawy. Odpady z tych obiektów odbierane są przez wyspecjalizowaną firmę.

W 2021r. tak samo jak i w 2020r. w związku z wprowadzonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu sprawdzane były warunki, pod względem dostosowania stanowisk pracy i pomieszczeń do wytycznych i procedur opracowanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego dla funkcjonowania tych obiektów w trakcie trwania pandemii SARS-CoV-2.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej na bieżąco przesyłali informacje i obowiązujące przepisy do parafii i do właścicieli Zakładów Pogrzebowych działających na terenie powiatu wyszkowskiego o postępowaniu ze zwłokami osób zmarłych na COVID -19 .

Przeprowadzane były również kontrole kościołów, ze szczególnym uwzględnieniem dostępności preparatu do dezynfekcji rąk przy wejściu do obiektu i używania maseczek zakrywających usta i nos.

Przeprowadzane były kontrole „ covidowe” autobusów i galerii.

Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej byli oddelegowani do przeprowadzenia wywiadów epidemiologicznych w związku z trwającą pandemią.

Nadzór nad jakością wody sprawowany był na bieżąco.

SEKCJA HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

W 2021r. w ewidencji Sekcji Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Wyszkanie znajdowało się 1315 obiektów, z czego 147 to obiekty produkcji żywności, 465 to obiekty obrotu żywnością, 231 to obiekty żywienia zbiorowego (zamknięte i otwarte), 2 to obiekty produkcji materiałów i przedmiotów do kontaktu z żywnością oraz 24 to obiekty obrotu materiałami i przedmiotami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, 466 to środki transportu żywności. W ramach prowadzonego nadzoru wykonywano kontrole kompleksowe, sprawdzające, tematyczne i interwencyjne. W 2021r. wykonano 383 kontrole żywieniowe w 237 obiektach.

W 2021 r. zatwierdzono 39 nowych zakładów, w tym: sklepy spożywczo-przemysłowe, stołówki szkolne i przedszkolne, punkty sprzedaży lodów, lokale gastronomiczne oraz tzw. produkcję ciast w warunkach domowych.

W celu uzyskania poprawy stanu sanitarnego wydano 34 decyzje administracyjne nakazowe (tj. nakazujące poprawę stanu sanitarnego obiektu). Natomiast za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne w obiektach nałożono 19 mandatów karnych na sumę 4600,00 zł.

W 2021 r. wpłynęło 14 próśb o interwencję od ludności, 9 z nich dotyczyło zakładów żywnościowo – żywieniowych, głównie odnośnie wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej i niezachowania zasad higieny podczas produkcji i wprowadzania do obrotu środków spożywczych, braku monitoringu warunków przechowywania środków spożywczych, zatrudniania osób nie posiadających orzeczeń z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych, 2 uznano za zasadne. Pozostałych 5 próśb dotyczyło nieprzestrzegania obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W 2021r. były czynnie działające 3 wytwórnie lodów, w tym 2 wytwórnie lodów tradycyjnych, działające od lat i wytwórnia produkująca lody metodą mrożenia kriogenicznego z użyciem ciekłego azotu oraz 6 automatów do lodów. Skontrolowano wszystkie wytwórnie oraz 4 automaty (dwa automaty zamknęły się w ciągu roku- stąd nie zostały skontrolowane). Kontrole nie wykazały w tych obiektach poważnych uchybień mogących stanowić bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa żywności.

W 2021r. skontrolowano również m. in. :

- **8** piekarni spośród 12 działających w powiecie wyszkowskim, wśród których są 3 zakłady produkujące pieczywo na rynek krajowy. Kontrole wykazały niezgodności dotyczące utrzymania bieżącego porządku.

- **4** ciastkarnie, prowadzące produkcję ciast z kremem poddanym i niepoddanym obróbce termicznej, w jednej wystawiono mandat karny w wys. 200,00 zł. za stwierdzone uchybienia dotyczące utrzymania czystości w zakładzie.

- **3** przetwórnice owocowo-warzywne: 1. - Zakład prowadzący produkcję fermentowanych, aromatyzowanych napojów winnych owocowych oraz rozlew Cydru, 2.- Zakład, prowadzący produkcję w zakresie przetwórstwa owocowo-warzywnego z ograniczoną produkcją garmażeryjną, znajdujący się również pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej i 3. -Zakład prowadzący obróbkę warzyw korzeniowych i ziemniaków na zamówienia do zakładów żywienia zbiorowego, które nie posiadają warunków do obróbki wstępnej. Kontrole wykazały uchybienia średniej wagi, dotyczące m. in. nieszczelnych drzwi zewnętrznych do magazynu surowców, co może spowodować przedostawanie się gryzoni do zakładu. Wydano decyzję nakazującą usunięcie uchybień.

- **4** zakłady garmażeryjne spośród 6 nadzorowanych, przeprowadzone kontrole wykazały uchybienia sanitarne, za które nałożono 3 mandaty na sumę 700,00 zł.

- **1** działającą wytwórnię makaronu, dla której wydano decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarnego (nieszczelne drzwi do zakładu).

W 2021r. w nadzorze nad Produkcją Pierwotną znajdowało się 92 producentów, wśród których 11 to producenci pierwotni, którzy jednocześnie są dostawcami bezpośrednimi. Są to producenci małych ilości żywności nieprzetworzonej pochodzenia roślinnego, sprzedawanej konsumentowi finalnemu tj. osobom fizycznym, np. na targowiskach, placach targowych, w handlu obwoźnym oraz lokalnym sklepom i zakładom gastronomicznym (restauracje, bary, stołówki szkolne i inne). W tej grupie znalazło się 5 gospodarstw uprawy owoców miękkich (borówka, truskawka, malina), 2 gospodarstwa uprawiające warzywa liściaste (sałata), 1 gospodarstwo sadownicze (uprawa jabłoni i grusz), 3 gospodarstwa z uprawą ogórków i pomidorów. Skontrolowano 3 zakłady, w tym 2 zakłady wspólnie z PIORiN, podczas których zostały pobrane próbki owoców miękkich do badań w kierunku wykrycia pozostałości pestycydów (maliny i borówki). Z otrzymanego raportu badań wynika, że nie stwierdzono przekroczenia NDP (Najwyższy Dopuszczalny Poziom) pozostałości środków ochrony roślin.

Na terenie powiatu mamy jedno gospodarstwo sadownicze, którego właściciel jest dostawcą bezpośrednim i jednocześnie zarejestrował Rolniczy Handel Detaliczny- czyli zbywa żywność pochodzenia roślinnego wyłącznie pochodzącą ze swoich upraw w ilościach określonych w rozporządzeniu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016r.(rozlicza dochody uzyskane z tej działalności w Urzędzie Skarbowym). Jest to gospodarstwo sadownicze – uprawia się jabłonie, grusze, truskawki oraz pomidory, ogórki, rzodkiewkę i sałatę.

W 2021 r. wpisano do Rejestru Zakładów podlegających Inspekcji Sanitarnej 4 producentów żywności w warunkach domowych. Jest to produkcja ciast i tortów. Zakłady te spełniły wymagania z Rozdziału III załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych, określającego wymagania dla pomieszczeń mieszkalnych, w których prowadzona jest produkcja i przetwarzanie żywności.

Spośród 255 sklepów działających w powiecie wyszkowskim skontrolowano w 2021r.- 70, w tym 21 supermarketów, nałożono 2 mandaty na łączną kwotę 700,00 zł. za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne. Skontrolowano 12 kiosków spożywczych, w tym kioski na targowiskach sprzedające mięso oraz inne środki spożywcze. Wystawiono 1 mandat na kwotę 100,00 zł. za niewłaściwe warunki sanitarne.

Na terenie powiatu wyszkowskiego istnieją hurtownie wprowadzające do obrotu artykuły pochodzenia zwierzęcego, jak i roślinnego. W związku z tym wszystkie hurtownie są pod nadzorem wyłącznie Inspekcji Sanitarnej. W magazynach hurtowych przeprowadzono 23 kontrole, w tym 5 interwencyjnych dot. systemu RASF. Wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące poprawy warunków higieniczno - technicznych w zakładzie. Nałożono 1 mandat w wys. 200.00zł za uchybienia sanitarno-higieniczne

Skontrolowano 52 zakłady żywienia zbiorowego tzw. otwarte (restauracje, bary) spośród 108 znajdujących się w Rejestrze Zakładów nadzorowanych przez Inspekcję Sanitarną. Przeprowadzono łącznie 76 kontroli w tym 5 kontroli interwencyjnych. Łącznie wydano 11 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-higienicznego. Nałożono łącznie 9 mandatów na kwotę 2300,00 zł. W jednym z zakładów stwierdzono prowadzenie działalności niezgodnie z wydaną Decyzją zatwierdzającą. Wystawiono wniosek o ukaranie do MPWIS w Warszawie.

Natomiast w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego (np. stołówki w szkołach, przedszkolach, żłobkach, DPS-ach, szpitalu, stołówki pracownicze) przeprowadzono 39 kontroli w tym 1 kontrolę interwencyjną. Wydano łącznie 5 decyzji nakazujących. Nałożono 2 mandaty na 400.00 zł za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne. W placówkach oświatowych szczególną uwagę zwracano na przygotowywanie posiłków zgodnie z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Dokonywane były również przeglądy jadłospisów w celu oceny sposobu żywienia. Uwagi do sposobu żywienia zostały uwzględnione przy opracowaniu jadłospisów dekadowych.

W 2021 r. w Rejestrze Zakładów znajdowały się 2 zakłady produkujące wyroby do kontaktu z żywnością. Huta szkła produkująca butelki szklane do piwa oraz zakład, który produkuje naczynia z tworzyw sztucznych do żywności. Zakłady nie zostały skontrolowane. W 2021 roku w ewidencji PSSE znajdowały się 3 hurtownie i 21 sklepów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono 1 kontrolę dot. systemu RASFF dot. wyrobów do kontaktu z żywnością.

W 2021r. pobrano 247 próbek żywności zgodnie z planem pobierania próbek żywności w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności. Zakwestionowano 5 próbek wody źródlanej Mazowszanka ze względu na przekroczoną liczbę przetrwalników beztlenowców redukujących siarczyny w 50 ml. Przygotowano powiadomienie w systemie RASFF. Woda została zutylizowana.

Działania w systemie wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach RASFF.

RASFF – W Polsce jest on ważnym elementem polityki ochrony zdrowia ludności na obszarze całego kraju, a zasada jego działania opiera się na zbieraniu i szybkim przekazywaniu informacji o produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt mogących stanowić zagrożenia dla zdrowia konsumentów. Naczelną zasadą jego funkcjonowania jest zapewnienie bezpieczeństwa konsumentom, a jego wdrożenie było jednym z warunków naszej akcesji do Unii Europejskiej. W odniesieniu do produktów żywnościowych i środków

żywienia zwierząt, zasady funkcjonowania RASFF, zostały określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r.

Powiadomienia w systemie RASFF dzielimy na:

Powiadomienia alarmowe przesyłane są w momencie, gdy żywność lub pasze stanowiące poważne zagrożenie znajdują się na rynku i niezbędne jest podjęcie natychmiastowych działań w tym zakresie.

Powiadomienia informacyjne są przesyłane w przypadku, gdy pozostali członkowie nie są zobowiązani do podjęcia natychmiastowych działań, ponieważ dany produkt nie jest dostępny na rynku lub też stopień zagrożenia jest niewielki.

W 2021r. otrzymano łącznie 41 powiadomień w ramach systemu RASFF.

powiadomienia alarmowe: 30

powiadomień informacyjnych: 11

Powiadomienia w systemie RASFF dotyczyły głównie stwierdzenia obecności bakterii z grupy *Salmonella* w świeżym mięsie drobiowym, stwierdzenia obecności niezadeklarowanej substancji – sydenafilu, przekroczenia maksymalnego poziomu stężenia glikolu propylenowego (E1520), przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów, stwierdzenia glutenu w produkcie oferowanym jako bezglutenowy, wykrycia obecności *Listeria monocytogenes*, stwierdzenia *Clostridium* redukujących siarczyny, przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwalenolu oraz zanieczyszczenia tlenkiem etylenu.

Od września 2020 r. urzędowe laboratoria służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żywności w państwach członkowskich oraz laboratoria kontrolne działające na rzecz producentów żywności zaczęły wykrywać obecność tlenku etylenu początkowo w ziarnie sezamu importowanym z Indii, a następnie w różnych innych produktach pochodzących przede wszystkim z tego regionu, takich jak przyprawy, substancje dodatkowe do żywności (mączka drzewa świętojańskiego – E410, guma guar – E-412) czy suplementy diety. Europejska Agencja ds. Chemikaliów sklasyfikowała tlenek etylenu jako substancję mutagenną, rakotwórczą i działającą szkodliwie na rozrodczość. Amerykański Narodowy Instytut Zdrowia uznał tlenek etylenu jako prawdopodobny czynnik rakotwórczy. Dlatego

obecnie kładzie się duży nacisk na badanie produktów pod względem obecności bardzo szkodliwego tlenu etylenu.

W 2021 zarejestrowano 1 firmę importującą materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Nie rejestrowano firm eksportujących środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

W 2021r. Dział Higieny Żywności i Żywienia, podobnie jak w roku poprzednim został przekierowany do wykonywania zadań związanych wystąpieniem ogólnoswiatowej epidemii SARS-CoV-2., przeprowadzono w związku z tym dodatkowo 66 kontroli w obiektach produkcji i obrotu żywnością, w których odnoszono się do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii.

STANOWISKO ds. HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny dzieci i młodzieży ma na celu zapewnienie bezpiecznych warunków i odpowiedniego standardu higienicznego procesu nauczania, pobytu i wypoczynku dzieci i młodzieży w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych.

W nadzorze Oddziału Higieny Dzieci i Młodzieży w roku 2021 na terenie powiatu wyszkańskiego znajdowało się 97 publicznych oraz niepublicznych placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych takich jak:

Żłobki – 6, Kluby dziecięce – 1, Przedszkola – 24, Szkoły Podstawowe – 31, Licea – 2, Szkoły Specjalne – 1, Zespoły Szkół – 15, w tym: Przedszkola – 13, Szkoły Podstawowe – 9, Technika - 4 Licea - 5, Szkoły Branżowe – 3, Szkoły Policealne – 2, Centrum Kształcenia Praktycznego – 1, Zespół Szkół Specjalnych –1, w tym : Szkoła Podstawowa Specjalna – 1, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy – 1, Szkoły wyższe -1, Placówki całodobowe – 6 w tym: Internat- 1, Specjalny Ośrodek wychowawczy (internat) -1, Specjalny Ośrodek wychowawczy w tym: Szkoła Podstawowa -1 , Szkoła Przystosowująca do Zawodu - 1, Szkoła Branżowa – 1, internat - 1, DPS – 1 Dom Dziecka - 1, DPS – 1, Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze Wspierania Dniennego – 3, Świetlice Socjoterapeutyczne – 3, Domy Kultury – 3, Pozaszkolne placówki specjalistyczne – 1, Świetlice wiejskie – 2

Działalność kontrolna i pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

W ramach nadzoru nad placówkami oświatowymi oraz placówkami sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży w roku 2021r. przeprowadzono 41 kontroli, w tym:

- 19 zaplanowanych kontroli sanitarnych w stałych obiektach i placówkach oświatowo-wychowawczych zgodnie z harmonogramem kontroli na rok 2021
- 16 kontroli sanitarnych: doraźne, interwencyjne, sprawdzające związane między innymi z dokonaniem oceny higienicznej tygodniowego rozkładu zajęć uczniów, oceny stanu sanitarnego placówek, realizacji prac problemowych, kontroli związanych z wydaniem opinii sanitarnych
- 6 kontroli sanitarnych przeprowadzonych w placówkach sezonowych wypoczynku dzieci i młodzieży

Działania kontrolne obejmowały elementy stanu technicznego i sanitarnego budynków, pomieszczeń i otoczenia kontrolowanych placówek. W momencie kontroli we wszystkich placówkach stan sanitarno – higieniczny nie budził zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym wydano : 5 opinii sanitarnych do celów rejestracji działalności placówek:

- 2 opinie sanitarne - Przedszkola
- 1 opinia - Liceum Ogólnokształcące
- 2 opinie Szkoła Policealna

Oceniane obiekty zapewniły właściwe warunki do powstania tego typu placówek.

Opinie w sprawie zawieszenia zajęć lub zmiany trybu nauczania w przypadku zakażeń COVID-19

W roku 2021r. wpłynęło 154 wnioski w sprawie zawieszenia zajęć lub zmiany trybu nauczania w szkołach, przedszkolach oraz żłobkach. W związku z powyższym wydano 154 pozytywne opinie o zawieszeniu zajęć stacjonarnych, w tym dla :

Przedszkoli – 11 opinii

Szkół

Podstawowych/Zespołów Szkół – 143 opinie

Interwencje w placówkach nauczania i wychowania

W roku sprawozdawczym do PSSE w Wyszki zgłoszono 2 próby o interwencje dotyczące nieprzestrzegania warunków sanitarnych wynikających z wytycznych, procedur i przepisów związanych ze stosowaniem określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii

Podjęte interwencje dotyczyły placówki szkoły podstawowej i 1 placówki przedszkolnej.

1. Szkoła Podstawowa – interwencja w zakresie: braku właściwej procedury bezpiecznego pobytu w szkole podczas pandemii, nie noszenia maseczek przez uczniów i nauczycieli podczas pobytu w placówce (sale lekcyjne oraz części wspólne) oraz podczas uroczystości szkolnych na sali gimnastycznej oraz poza placówką (Kościół Parafialny), brak w miejscach widocznych informacji dotyczącej „zakazu” wstępu bez maski ochronnej dla wszystkich osób wchodzących do placówki, brak informacji o zachowaniu dystansu społecznego – interwencja uzasadniona

2. Przedszkole - interwencja dotyczyła nieprzestrzegania reżimu sanitarnego dot. braku noszenia maseczek przez nauczycieli oraz personel niepedagogiczny – interwencja bezzasadna.

Higiena procesów nauczania

W 2021r. przeprowadzono ocenę ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych w 6 placówkach: w 3 przedszkolach, 3 szkołach podstawowych. Oceniono 633 stanowisk, w 31 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Natomiast dokonano korekty doboru mebli która została wykonana na miejscu i polegała na prawidłowym zestawieniu krzesel ze stolikiem lub zapewnieniu mebli w prawidłowym rozmiarze dopasowanym do wzrostu dziecka zgodnie z normą. Dobór mebli do wzrostu dzieci jest niezwykle istotny, szczególnie dla uczniów szkół podstawowych którzy są w okresie intensywnego rozwoju fizycznego i ostatecznego kształtowania się układu kostnego. Liczba dzieci ze stwierdzonymi wadami postawy wskazuje na niewłaściwe warunki nauki (stanowiska pracy ucznia) a także niekorzystny tryb życia uczniów po zajęciach szkolnych. Dyrektorzy przedszkoli i szkół sukcesywnie dokonują wymiany mebli na nowe spełniające wymagania Polskiej Normy oraz posiadające możliwość regulacji wysokości, co pozwala na prawidłowe dostosowanie ich do wzrostu przedszkolaków i uczniów.

Mikroklimat pomieszczeń

W roku 2021 skontrolowane placówki zapewniły właściwy mikroklimat w pomieszczeniach (w pomieszczeniach przy możliwości w 50% otwieranych oknach, zapewniano wentylację grawitacyjną lub przy braku wentylacji grawitacyjnej instalowano wentylację nawiewno-wywiewną).

Prowadzenie dożywiania uczniów

W 2021r. prowadzono również ocenę sytuacji dotyczącą dożywiania w szkołach podstawowych i zespołach szkół. Posiłki podawane w formie: - pełnego obiadu (371 dzieci), - ciepłego posiłku jednodaniowego (21 dzieci). Łącznie z posiłków w szkołach korzysta 392 dzieci. Dofinansowanie do posiłków przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej obejmowało 39 dzieci.

Wymogi w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i ich mieszanin

W roku 2021r. dla 3 skontrolowanych placówek jednym z elementów kontroli sanitarnej był nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i ich mieszaninami w szkołach. Substancje i preparaty były przechowywane w zamkniętych szafach na zapleczu pracowni chemicznych lub w wydzielonym miejscu z sali zajęć. Preparaty zostały oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, placówki dokonały spisu posiadanych substancji i preparatów niebezpiecznych oraz karty charakterystyki. Właściwe oznakowanie i przechowywanie niebezpiecznych substancji i ich mieszanin oraz zapoznano uczniów z zasadami BHP w tym zakresie.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

W zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w przedszkolach i szkołach odczuwa się znaczny niedosyt. Żadne z przedszkoli nie posiada gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Kontroli zostało poddane 3 szkolne gabinety profilaktyki pielęgniarskiej.

Przypadki wszawicy, świerzbu i innych zachorowań w nadzorowanych placówkach

Zgodnie z obowiązującymi przepisami lekarze nie mają obowiązku zgłaszania do PPIS informacji o przypadkach świerzbu czy wszawicy wśród ludności. Problem jednak nadal istnieje. Z doświadczeń wynika, że wśród społeczeństwa panuje niska świadomość na temat występowania wszawicy, rozwoju czy wyglądu wszy. Mając na uwadze powyższe w trakcie kontroli prowadzono rozmowy z dyrektorami placówek o zaistniałym problemie oraz udzielano instruktażu o sposobie postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia wszawicą.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W roku sprawozdawczym przeprowadzono pomiar obciążenia uczniów ciężarem tornistrów: w 1 wybranej Szkole Podstawowej (miejskiej). Została przeprowadzona w klasach 1-8 (po dwie klasy z tego samego rocznika), łącznie 12 oddziałów. Zważono 167 tornistrów

i 643 uczniów. Tornister stanowi nieodzowny atrybut każdego ucznia. Jego waga, odpowiednie dopasowanie oraz właściwe użytkowanie odgrywają ogromną rolę w utrzymaniu prawidłowej postawy oraz zapobieganiu skrzywienia kręgosłupa. Zbyt ciężki plecak może powodować niekorzystne, bolesne napięcia w mięśniach i stawach, oraz bóle bioder i kolan. Noszenie nieodpowiedniego plecaka wymusza nieprawidłową postawę – pochylanie sylwetki do przodu, a także bóle w okolicach karku. Nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała ucznia.

Przebieg wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży

W 2021r. roku na terenie powiatu wyszkowskiego kontrole przeprowadzane były na podstawie elektronicznej bazy wypoczynku, utworzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Zorganizowano 25 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży w tym: 19 turnusów wypoczynku letniego. Skontrolowano 6 turnusów wypoczynku letniego. Ogółem z wypoczynku letniego skorzystało 199 uczestników. Kontrole zostały przeprowadzone z pracownikami ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz higieny żywności. W roku sprawozdawczym z powodu oddelegowania do pracy w sekcji epidemiologii nie zostały przeprowadzone kontrole wypoczynku zimowego.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Sytuacja w zakresie infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w roku 2021 w skontrolowanych placówkach ulega ciągłej poprawie poprzez: przeprowadzanie remontów sal gimnastycznych oraz zaplecza sanitarnego dla uczniów. Ocenie poddano także stopień korzystania przez uczniów z natrysków po zajęciach sportowych. Stwierdzono, że w skontrolowanych obiektach posiadających natryski przy salach gimnastycznych uczniowie z nich nie korzystają lub korzystają sporadycznie. Niektóre placówki z powodu niepełnej własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego korzystają dodatkowo z innych obiektów sportowych np. boisk typu „Orlik”.

Ocena przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2020/2021

W zakresie oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2020/2021 przeprowadzono kontrolę w 9 placówkach takich jak: w 6 szkołach podstawowych oraz w 3 zespołach szkolno-przedszkolnych. Placówki przed rozpoczęciem roku szkolnego przeprowadziły remonty generalne jak również bieżące naprawy i konserwacje. W skontrolowanych placówkach wykonano prace konserwatorsko-porządkowe takie jak: mycie okien, drzwi, pranie firan, czyszczenie podłóg, renowacja mebli szkolnych, naprawa sprzętu sportowego i rekreacyjnego, uporządkowanie terenu wokół budynków szkół, czyszczenie kostki, wymiana oświetlenia, koszenie trawników. Według oświadczeń dyrektorów placówek większość prac remontowych zostało wykonanych podczas nieobecności uczniów w placówce (prowadzone zajęcia zdalne)

Ocena posiadania certyfikatów przez placówki na meble i sprzęt sportowy

W zakresie oceny posiadania certyfikatów przez placówki na meble edukacyjne skontrolowano 13 placówek będących w ewidencji obiektów, w których, do 50 % posiada certyfikaty – 1 placówka, powyżej 50% mebli posiada certyfikaty – 3 placówki, 100% mebli posiada certyfikaty - 9 placówek. W zakresie spełnienia wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego przeprowadzono kontrole w 13 placówkach będących w ewidencji obiektów w których, do 25 % posiada certyfikaty – 1 placówka, do 50 % posiada certyfikaty – 3 placówki, powyżej 50% mebli posiada certyfikaty – 1 placówka, 100% mebli posiada certyfikaty - 8 placówek.

Podsumowanie

Stan sanitarno - higieniczny placówek oświatowo - wychowawczych na terenie powiatu wyszkowskiego w roku 2021 w ocenie nadzoru utrzymuje się na tym samym poziomie z tendencją dalszej poprawy. Było to możliwe dzięki dobrej współpracy PSSE z władzami samorządowymi zarówno na szczeblu gminnym jak i powiatowym, a także z osobami odpowiedzialnymi za stan sanitarny obiektów. W dalszym ciągu jednak należy dążyć do dalszej poprawy stanu sanitarnego nadzorowanych placówek i obiektów szkolnych. Rok 2021 to rok poświęcony w znacznej mierze na prace przy przeprowadzaniu wywiadów oraz kontroli przeciwepidemicznych.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działania podejmowane przez pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w roku 2021 wynikały z kierunków określonych przez Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia, założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz potrzeb zdrowotnych i sytuacji epidemiologicznej.

Oświata zdrowotna i promocja zdrowia realizowała działania na rzecz zapobiegania chorobom i promowała zdrowy styl życia poprzez:

- działania programowe – programy ogólnopolskie, wojewódzkie i powiatowe, a także działania nieprogramowe,
- inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć prozdrowotnych zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz metodami zapobiegania chorobom.
- udzielanie porad i informacji w zakresie eliminowania negatywnych czynników mających wpływ na zdrowie ludzkie,
- nadzorowanie i ocena działalności oświatowo - zdrowotną prowadzoną przez placówki nauczania i wychowania.
- popularyzacja działań oświatowo – zdrowotnych i promocji zdrowia poprzez media lokalne, media społecznościowe oraz stronę internetową.

W realizacji zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami oraz placówkami oświatowymi, m.in.:

- Samorząd lokalny
- Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe – realizacja programów prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, inne inicjatywy dot. działań placówek oświatowo – wychowawczych (przekazanie materiałów, poradnictwo, instruktarze itp.)
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Wyszkanie
- Powiatowa Komenda Policji w Wyszkanie

REALIZACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO – EDUKACYJNYCH

1. INTERWENCJE PROGRAMOWE

1.1. Program edukacyjny „skąd się biorą produkty ekologiczne”

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program dla przedszkoli, który powstał w wyniku zawarcia współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym, a Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat

rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program adresowany jest do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat. **W roku szkolnym 2020/2021 w powiecie wyszkowskim do programu przystąpiło 96 przedszkolaków z 4 przedszkoli.** Dzieci do programu otrzymały bogato ilustrowane materiały edukacyjne.

1.2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

W roku szkolnym 2020/2021 realizowana została XV edycja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!”. Program współorganizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek

Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem Programu „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. **Do programu przystąpiło 1592 uczniów z 16 szkół podstawowych powiatu wyszkowskiego.** Każda szkoła otrzymała pakiet materiałów edukacyjnych.

1.3. Program edukacyjny „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Program edukacyjny dotyczący profilaktyki chorób odkleszczowych dla placówek wychowania przedszkolnego i szkół podstawowych. Głównym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy o kleszczach i chorobach odkleszczowych, poznanie

sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym oraz uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze. **W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 20 placówek (6 przedszkoli i 14 szkół podstawowych) o łącznej liczbie uczestników 2077.** Przekazano również materiały edukacyjne o tematyce kleszczy. Na korytarzu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej zaprezentowano tematykę programu w formie gazetki, którą mogli oglądać interesanci. Przeprowadzono także szkolenie dla pracowników stacji na temat profilaktyki kleszczy, w którym wzięło udział 15 osób.

1.4. Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program edukacyjny, którego głównym celem jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej. **W minionej edycji wzięło w nim udział 191 uczniów i 100 rodziców z 4 szkół podstawowych powiatu wyszkowskiego.**

1.5. Program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”

477 uczniów i 41 rodziców z 13 szkół z terenu powiatu wyszkowskiego.

Program przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej, jego charakter jest profilaktyczny, przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. **W programie wzięło udział**

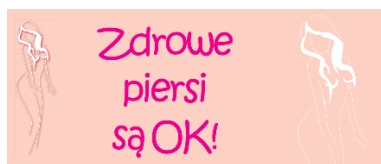
1.6. Program edukacyjny „Znamię! Znam je?”

co musisz wiedzieć o czerniaku skóry. **Wzięło w nim udział 337 uczniów z 3 szkół powiatu wyszkowskiego.**

W ramach upowszechniania wiedzy o nowotworze złośliwym w szkołach ponadpodstawowych zrealizowany został program „Znamię! Znam je?” – czyli

1.7. Program edukacyjny „Zdrowe piersi są OK!”

Program edukacyjny dotyczący profilaktyki raka piersi. Adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych – dziewcząt, ale również chłopców. Ma na celu zbudowanie nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie. **W roku szkolnym 2020/2021 z powiatu wyszkowskiego do programu przystąpiły 4 szkoły, a z nich 497 uczniów.**

1.8. Program edukacyjny „Wybierz życie pierwszy krok”

WYBIERZ ŻYCIE

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy, którego celem jest stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. **Do programu przystąpiły 2 szkoły ponadpodstawowe, z których udział wzięło 278 uczniów.**

1.9. Program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas”

Program „Czyste Powietrze Wokół Nas” jest dostosowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Jego celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. **W programie wzięło udział 468 przedszkolaków z 19 przedszkoli w powiecie wyszkowski.**

1.10. Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”

„Bieg po zdrowie” to program edukacji antynikotynowej. Odbiorcami programu są uczniowie szkół podstawowych (9-10 lat) oraz ich nauczyciele i rodzice. Celem tego projektu jest zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zapobieganie lub opóźnianie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. **W programie wzięło udział 151 uczniów i 69 rodziców z 8 szkół podstawowych powiatu wyszkowskiego.**

1.11. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

W ramach programu

realizowano interwencje:- Światowy Dzień AIDS i kampanię społeczną - „Europejski Tydzień

Testowania” poprzez popularyzację kampanii na stronie internetowej PSSE oraz portalach społecznościowych. Z uwagi na stan epidemii Covid-19 nie odbyły się w szkołach obchody Światowego Dnia AIDS, a pozostałe działania edukacyjne ograniczone były do edukacji zdalnej w miarę możliwości czasowych szkolnych koordynatorów promocji zdrowia. **Działaniami objęto 677 osób z terenu powiatu wyszkowskiego.**

2. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE:

2.1. „Światowy Dzień Zdrowia”

Każdego roku motyw przewodni Światowego Dnia Zdrowia poświęcony jest innej tematyce, która podkreśla priorytetowy obszar problemów w obszarze zdrowia publicznego na świecie. W 2021 Światowy Dzień Zdrowia przypadł na 7 kwietnia i jego hasłem było „**Budujemy bardziej sprawiedliwy i zdrowszy świat**”. **320 osób objęto działaniami w powiecie wyszkowskim.**

2.2. „Światowy Dzień bez Tytoniu”

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ
TYTONIU

Co roku 31 maja obchodzimy Światowy Dzień bez Tytoniu. Jego celem jest zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z używaniem tytoniu oraz na to, co ludzie na całym świecie mogą zrobić, by chronić siebie i przyszłe pokolenia przed śmiercią i chorobami spowodowanymi przez tytoń. W 2021 roku Światowy Dzień bez Tytoniu przebiega pod hasłem: „Zobowiąż się do rzucenia”. **Działaniami na terenie powiatu wyszkowskiego objęto 227 osób.**

2.3. „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu przypada corocznie w trzeci czwartek listopada. W roku 2021 był to 18 listopada. Ze względu na wzmożoną pracę w tym okresie w związku z sytuacją epidemiologiczną, ograniczono się tylko do działań w formie on-line, którymi zostało objętych 440 odbiorców.

2.4. Kampania „Szczepimy się”

W ramach kampanii „Szczepimy się” przeprowadzono 79 działań informujących o bieżących sprawach związanych ze szczepieniami przeciwko Covid-19 jak również działań edukacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych przy okazji innych działań. Rozdano również materiały edukacyjne ośrodkom zdrowia mieszczącym się na terenie powiatu wyszkowskiego. Odwiedzono również powszechny punkt szczepień mieszczący się w Wyszkanie. **Łączna ilość osób, która została objęta działaniami to 13684.**

2.5. Zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości zażywania nowych narkotyków

Szereg działań obejmujących profilaktykę uzależnień od tytoniu, alkoholu i narkotyków dokonano jak co roku w powiecie wyszkowskim. Jednym z nich było stoisko edukacyjne na festynie gdzie można było zapoznać się z alko i narko-goglami czyli okularami symulującymi stan po spożyciu alkoholu i narkotyków. Ponadto uczestnicy festynu mogli obejrzeć walizkę edukacyjną pt. „Skutki zażywania narkotyków” oraz lalkę, która zaciąga dym tytoniowy do wnętrza słoika, w którym znajduje się model siedmiomiesięcznego płodu. Demonstracja miała na celu zobrazowanie, że zanieczyszczenia nikotynowe docierają do rozwijającego się płodu. **Działaniem objęto grupę 200 osób.**

Zdj. 1. Próba przejścia slalomu w narkogoglach „Skutki zażywania narkotyków”

Zdj. 2 Walizka edukacyjna „Skutki zażywania narkotyków”

2.6. Kampania „Bezpieczne wakacje”

Podczas akcji letniej „Bezpieczne wakacje” odwiedzono dzieci i młodzież wypoczywającą na koloniach, półkoloniach i obozach na terenie powiatu wyszkiwskiego. Przeprowadzono szereg działań profilaktyczno – edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży. Młodszym dzieciom przekazano garść wskazówek dotyczących bezpiecznego przebywania nad wodą, bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych, prawidłowych zachowań w czasie burzy, jak prawidłowo myć ręce i dbać o higienę oraz przedstawiono zasady zdrowego odżywiania. Omówiono również takie zagrożenia jakimi są kleszcze, bąblowica czy też barszcz Sosnowskiego. Z młodzieżą poruszono trudniejsze tematy dotyczące nowych narkotyków, środków zastępczych, substancji psychotropowych, a także tytoniu i e-papierosów. Podczas prelekcji wykorzystano pomoce dydaktyczne, które wzbudziły duże zainteresowanie, były to m.in.: alko i narko gogle – okulary imitujące stan po zażyciu alkoholu / narkotyków; drewniane makiety z grzybami, piramidę zdrowego odżywiania, walizkę przedstawiającą skutki zażywania narkotyków. Uczestnikom wypoczynków wręczono ulotki, a tym najbardziej aktywnym drobne upominki. W miejsko gminnej bibliotece publicznej zrobiono wystawę dotyczącą bezpiecznych wakacji, a na stronie internetowej oraz portalach społecznościowych umieszczono cenne informacje. Łączna liczba odbiorców akcji „Bezpieczne wakacje” to 2039 osób.

Zdj. 3 i 4: Uczestnicy letnich wypoczynków

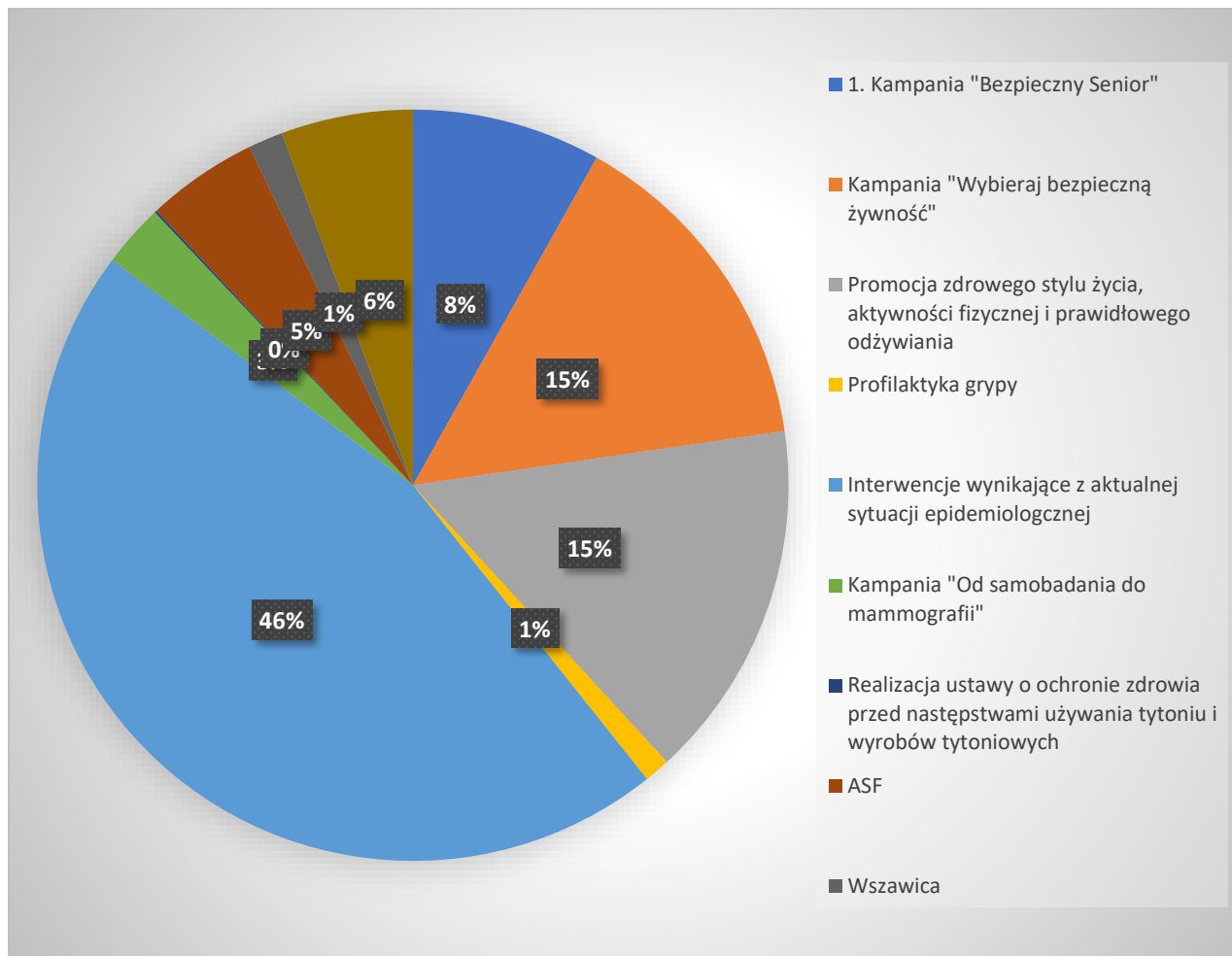
2.7. Profilaktyka wad postawy

1 października odbył się Ogólnopolski Dzień Tornistra wrzeźnia i z tej okazji przeprowadzona została akcja edukacyjna mająca na celu zwrócenie uwagi na zjawisko przeciążonych plecaków, które wpływają na rozwijające się wady postawy u dzieci i młodzieży. Działaniami objęto 12 klas szkoły podstawowej liczące łącznie 167 dzieci.

Zdj. 5 i 6 – Prelekcja na temat wad postawy.

POZOSTAŁE INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE:

Wprowadzony stan pandemii spowodował, że Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia uczestniczyła w realizacji zadań Sekcji Nadzoru Epidemiologii związanych ze zwalczaniem epidemii oraz podejmowała działania związane z sytuacją epidemiologiczną i zagrożeniami związanymi z koronawirusem, które miały na celu uświadamianie społeczeństwa jak ważne jest przestrzeganie podstawowych zasad higieny i bezpieczeństwa w ograniczeniu rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

SEKCJA HIGIENY PRACY

Sekcja Higieny Pracy Prowadzi nadzór nad warunkami pracy pracowników, zatrudnionych w zakładach pracy na terenie powiatu wyszkowskiego.

W ewidencji nadzoru higieny pracy w roku 2021 znajdowało się 252 zakłady pracy.

W ramach nadzoru nad warunkami środowiska pracy przeprowadzono 17 kontroli, wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą braku pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W ewidencji PSSE w Wyszkanie w roku 2021 znajdowało się 252 zakłady pracy, w których:

- występują przekroczeniach na stanowiskach pracy w zakresie czynników chemicznych i fizycznych w środowisku pracy. W narażeniu na czynniki fizyczne - hałas wykonuje prace 452 pracowników w 4 zakładach. Przekroczenia NDS czynników chemicznych nie stwierdzono w żadnym zakładzie. W ramach działań profilaktycznych zakłady, w których stwierdzono przekroczenia powyższych czynników szkodliwych realizują tzw. programy naprawcze, gdyż z uwagi na specyfikę prowadzonej przez zakłady działalności nie można całkowicie wyeliminować narażenia na powyższe czynniki,

- występują szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 grupy lub do 2 i 3 grupy narażenia zawodowego. W skontrolowanym 4 zakładach pogrzebowych oraz 1 zakładzie pracy przetwórstwa mięsnego

4 pracowników świadczy pracę w ekspozycji na czynniki biologiczne zaliczane do grupy 3 narażenia zawodowego,

- występują substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy w 31 zakładach, które zobowiązane są do corocznego składania do Inspekcji Sanitarnej „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. W roku 2021 informacje takie złożyło 14 zakładów pracy, z których dane zostały wprowadzone do ogólnopolskiej bazy danych dotyczącej czynników rakotwórczych i mutagennych prowadzonej przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi.

Przez cały rok 2021 podobnie, jak w latach ubiegłych prowadzony był monitoring ewentualnego wprowadzania na rynek środków zastępczych (tzw. „dopalaczy”) lub nowych substancji psychoaktywnych. Na terenie powiatu wyszkowskiego takich przypadków nie stwierdzono. Odnotowano jednak 11 przypadków zatruc środkówami odurzającymi.

W dalszym ciągu kontynuowana jest współpraca z Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową w Wyszkanie oraz służbą zdrowia na każdym szczeblu organizacyjnym.

Każdy przypadek zgłoszony przez SPZZOZ w Wyszkanie zatruc środkami odurzającymi lub środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną był rejestrowany

w ogólnopolskiej bazie prowadzonej przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Należy nadmienić, iż obowiązek zgłaszania zatruc lub zgonów do Państwowego Inspektora Sanitarnego przez podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne został nałożony nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z dnia 20 lipca 2018r. poz. 1030). W myśl ustawy obowiązek ten należy dopełnić niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin od chwili wystąpienia okoliczności. Ma to na celu ograniczanie zagrożeń, jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, jak również podejmowanie działań w zakresie wczesnego ostrzegania.

W roku 2021r. prowadzono 14 postępowań wyjaśniających w sprawie o ustalenie choroby zawodowej u pracowników lub byłych pracowników.

Wydano 2 decyzji administracyjnych o stwierdzeniu choroby zawodowej, które dotyczyły jednostek chorobowych z wykazu chorób zawodowych:

- Poz. 26 choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (borelioza) – 1
- Poz. 15.1 przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: guzki głosowe twarde

Wydane decyzje dotyczyły 1 rolnika (poz. 26) oraz 1 pracownika oświaty (poz. 15.1) oraz 2 decyzje administracyjne o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej:

- Poz. 20.1 Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka
- Poz. 15.2 przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych

Wydane decyzje dotyczyły 1 rolnika (poz. 20.1) oraz 1 pracownika oświaty (poz. 15.1).

Przekazano pracodawcom o PKD 10 ulotki – dotyczące prowadzonej kampanii przez PIP

W 2021 r. Nadzór Higieny Pracy brał czynny udział w działaniach na rzecz zwalczania epidemii związanej z zachorowaniami na covid-19, także w ramach tych zadań udzielano konsultacji pracodawcom którzy się zgłaszali w tych sprawach. Uczestniczono w kontrolach dotyczących przestrzegania obostrzeń przeciwepidemicznych.

Należy podkreślić, że dzięki dobrej współpracy z pracodawcami oraz z pracownikami wykonującymi zadania służby BHP w zakładach pracy z roku na rok poprawia się stan sanitarny oraz rośnie świadomość pracowników w zakresie bezpieczeństwa pracy.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny, realizuje zadania mające na celu zapewnienie na etapie planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz planowania, projektowania i realizacji inwestycji odpowiednich warunków sanitarnych, higienicznych i zdrowotnych. Zadania te realizuje poprzez uzgadnianie pod względem sanitarno-higienicznym planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla planowanych inwestycji, dokumentacji projektowych, w szczególności projektów budowlanych, wniosków dotyczących oceny potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko celem rozpoznania uciążliwości lub zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi.

Tab. Zestawienie zadań zrealizowanych w latach 2020 - 2021

Działalność w zakresie opiniowania, uzgadniania, wizje terenowe, kontrole			2020 r.	2021 r.
Liczba zajętych stanowisk dotyczących	Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	6	12
		opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	9	5
	oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	28	56
		wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3	1
	uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych		45	41
	zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych		1	0
	uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego		46	71
	Inne sprawy		39	28
Ogółem (bez uwzględnienia liczby kontroli)			177	214
Kontrole ogółem (wizytacje)			9	25

Jedną z dominujących pozycji wśród rozpatrywanych spraw zajmowały uzgodnienia projektów pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych (w 2021 r. – 41, w 2020 r. - 45). W opiniowanych dokumentacjach nie stwierdzono znacznych naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych, jednak w większości przedłożonych projektów budowlanych należało dokonywać uzupełnień i poprawek przed wydaniem ostatecznej opinii. Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację i klimatyzację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania z obowiązującymi przepisami i normami.

W stosunku do roku poprzedniego w 2021 r. zwiększyła się znacznie liczba wydanych opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (w 2020 r. wydano 28 opinii, w 2021 r. – 56 opinii). Wśród opiniowanych przedsięwzięć znaczącą ilość stanowiły inwestycje związane z farmami fotowoltaicznymi.

O potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko orzekano dla tych przedsięwzięć, których charakterystyka wskazywała na duże prawdopodobieństwo, że mogą być one źródłem znaczących negatywnych oddziaływań zagrażających zdrowiu i życiu ludzi. W przeciwnych przypadkach akceptowano odstąpienie od przeprowadzenia takiej oceny.

W wydawanych opiniach orzekających o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określano jednocześnie, w zależności od rodzaju przyszłych negatywnych oddziaływań, zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Ponadto dokonując oceny przedsięwzięć w ramach opiniowania przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, wskazywano warunki realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia, przy dochowaniu, których przedsięwzięcie spełni wymogi w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi.

W 2021 r. zapobiegawczy nadzór sanitarny uczestniczył w przekazaniu do użytkowania 25 obiektów. Stanowisko zajmowane było na podstawie art. 56 ustawy – Prawo budowlane. Nowo powstające obiekty budowlane zaprojektowane są w sposób respektujący wymagania

ochrony środowiska oraz przepisy techniczno - budowlane. W trakcie kontroli zdarzały się jednak obiekty, w których stwierdzano nieprawidłowości pod względem funkcjonalnym oraz sanitarno-technicznym. Uchybienia usuwane były na bieżąco w trakcie czynności kontrolnych do momentu wydania opinii. Pośród obiektów przekazanych do użytkowania na terenie powiatu wyszkowskiego wymienić można np.: budynek powstały po przebudowie pomieszczeń w budynku usługowo-handlowym SPZZOZ w Wyszkanie wraz ze zmianą sposobu użytkowania na budynek leczniczo – usługowy przeznaczony pod Poradnię Diabetologiczną i Poradnię Pulmonologiczną.

Podsumowując rok 2021 należy stwierdzić, że stan sanitarno - higienicznych i rozwój infrastruktury powiatu wyszkowskiego ulega sukcesywnej poprawie. Dowodem tego są planowane przedsięwzięcia inwestycyjne wpływające na jego rozwój, co niewątpliwie ma przełożenie na poprawę stanu sanitarnego powiatu wyszkowskiego.

